

2014-03-12

Sveriges Gerontologiska Sällskap

Verksamhetsberättelse 2013

Vissa SGS-år är enklare att sammanfatta än andra. År 2013 är ett av de år som vi skulle kunna beskriva som svåra att sammanfatta, eftersom vi har dels ägnat oss åt det som går på rutin när det gäller föreningsarbete (dvs. planering av aktiviteterna som vi erbjuder under året, fortsatt spridning av information till medlemmar via t.ex. medlemsbrev och hemsidan, samt styrelsesammanträden) och åt förnyelsearbete som ännu inte materialiserats. På detta vis är året 2013 ett år som kommer att gå i SGS:s historia som året vi försökte att hitta nya sätt att jobba på så att vi kan öka antalet medlemmar. Vi i styrelsen tycker nämligen att det är lite underligt att vår förening inte växer i den takt som den äldre befolkningen växer. SGS har haft ungefär lika många medlemmar sedan starten men det är först i år som vi i styrelsen på allvar har börjat ifrågasätta att det är så. Med denna fundering som utgångspunkt vill vi nu beskriva de aktiviteter vi har arrangerat samt information om styrelsens sammansättning och möten.

Sveriges Gerontologidag var den första aktivitet som föreningen anordnade detta år. Dagen – som ägde rum den 12 april – organiserades i samarbete med Förening Social Omsorg (FSO). Temat var "Åldrande och funktionsnedsättning". Ca 50 personer deltog denna dag. Dagen inleddes med välkomstord från Bo Sjöberg, ordförande för FSO, och från föreningens ordförande Sandra Torres. Den första föreläsningen hölls av *Rafael Lindqvist* (professor vid Uppsala Universitet) som gav oss en introduktion till FN-konventionen om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning och problematiserade hur glappet ser ut mellan idealen och verkligheten. *Ida Kåhlin* (doktorand vid NISAL, Linköpings Universitet) gav oss inblick i sitt avhandlingsarbete genom att presenterar hur äldre med utvecklingsstörning ser på åldrande. Docent *Anna Whitaker* (vid Ersta Sköndal Högskola) föreläste om anhörigskap och funktionshinder ur ett livsloppsperspektiv medan Mia Jormfeldt (doktorand vid Hälsohögskolan i Jönköping) presenterade resultat från sitt pågående avhandlingsarbete som också har äldre personer med intellektuella funktionsnedsättningar som utgångspunkt men som fokuserar på deras möjligheter till självbestämmande. *Håkan Jönson* (professor vid Lunds Universitet) avslutade dagen med en föreläsning om vad som anses vara normalt och rättvist när man är 70 år och bor på äldreboende.

Årsmötet ägde rum den 12 april i direkt anslutning till Gerontologidagen. Vid den berättade vi bland annat för våra medlemmar om aktiviteterna vi hade haft under 2012 och avtackade de styrelsemedlemmarna som avgick: Ann-Britt Sand (docent vid Stockholms Universitet) och Anna Dahl (docent vid Karolinska Institutet). Föreningen välkomnade också två nya styrelsemedlemmar som valdes in vid årsmötet: Petra Ahnlund (lektor vid Umeå Universitet) och Magnus Jagermalm (docent vid Hälsohögskolan i Jönköping & Ersta Sköndal Högskola).

Under sommaren (den 23-27 juni) hölls världskongressen i gerontologi i Seoul som anordnades av *International Association of Gerontology and Geriatrics (IAGG)*. SGS:s ordförande (professor Sandra Torres) och vice-ordförande (docent Torbjörn Svensson) representerade SGS vid de möten som IAGG Council höll i. Vid dessa bestämdes bland annat

hur denna internationella organisation ska jobba under nästa mandatperiod och var de kommande världskongresserna ska äga rum.

Det *Stora Gerontologipriset* delades i sedvanlig ordning ut till en person som gjort en stor insats för gerontologin eller för de äldres situation. 2013 års mottagare av priset blev professor Lars Andersson. Han erhöll prissumman (20 000 kronor), ett diplom samt hedersmedlemskap i SGS. Priset tilldelades till Lars som ett erkännande för hans många vetenskapliga bidrag till socialgerontologin. Hans forskning har bidragit till att kasta omkull flera myter om äldre och åldrande. Han har författat en lång rad vetenskapliga publikationer, arrangerat internationella konferenser, startat den första internationella open-access tidskriften inom socialgerontologi (*International Journal of Aging and Later Life*), varit en drivande kraft i flera vetenskapliga föreningar (han var t.ex. ordförande för *International Sociological Association's Research Committee on Aging* och *Nordisk Gerontologisk Förening*) och var en av initiativtagarna till och ordförande för *Sveriges Gerontologiska Sällskap*. Lars Andersson har under flera decennier bidragit till att sätta studier av äldre, åldrande och äldreomsorg på agendan och har därmed varit med om att sätta den svenska socialgerontologin på den internationella kartan. Den 20 september anordnade SGS en *prisföreläsning* med Lars Andersson vid Äldrecentrum i Stockholm. Föreläsningen hade följande titel "Ojämnt att vara äldre – ojämnt ålderdom" och bjöd på en oerhört intressant tillbakablick över hur äldre och åldrande forskningen har vuxit i Sverige och hur ojämlikhet bland äldre har studerats genom åren.

Frågan om *sponsorn för Stora Gerontologipriset* ter sig som nästa fråga att avhandla i denna verksamhetsberättelse. Styrelsen har arbetat under nästan två år med att hitta en ny sponsor för priset och kunde under året ge föreningen det glädjande beskedet att *Ruth och Richards Julins Stiftelse* kommer att bistå oss med finansieringen av priset under de närmaste fem åren.

Föreningens pris för lovande forskare för 2013 delades dock inte ut i år. Detta pris ska gå till forskare som disputerat under de senaste fem åren och är aktiva inom området gerontologi (äldre och åldrande). Priset består av betald kongressavgift vid följande Nordiska Kongress i Gerontologi samt två års medlemsavgift i SGS. För få nomineringarna inkom till styrelsen, varpå vi valde att avstå från att dela detta pris i år. Vi gjorde bedömningen att det inte är lämpligt att dela ut ett pris när ingen konkurrens funnits och hoppas att föreningens medlemmar engagerar sig i att nominera lämpliga kandidater till detta pris vid nästa utlysning.

Det andra interdisciplinära forumet för doktorander och nydisputerade anordnades den 28 oktober i Äldrecentrums lokaler i Stockholm med ett 30-tal deltagare. Dagen inleddes med en föreläsning av Kenneth Abrahamsson som var programchef vid Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (före detta FAS, numera FORTE) under många år. Kenneth bjöd på många intressanta inblickar i hur anslagsgivare ser på sin roll när det gäller karriärmöjligheter för nydisputerade och om prioriteringsområden som FORTE ska satsa på framöver. Efter hans föreläsning presenterade ett 10-tal doktorander och nydisputerade sina avhandlingsprojekt och möjligheter gavs för diskussioner över disciplinära gränser. Dagen avslutades med mingel och ännu flera möjligheter att ta del av varandras intresseområden

och erfarenheter. Dagens utvärderades efteråt och de flesta som svarade på enkäten tyckte att dagen varit givande.

Under året har två av SGS:s styrelsemedlemmar (docenterna Torbjörn Svensson och Anna Dunér) varit involverade i *planeringen av den kommande Nordiska Kongress i Gerontologi* som äger rum i maj 2014 i Göteborg. SGS är arrangör för kongressen tillsammans med Svensk Geriatrisk Förening.

Medlemsbrevet gavs ut två gånger under året (i januari och i juni) och innehöll information om föreningens aktiviteter, vad som händer inom området, intervjuer med medlemmar och litteraturtips. Vi i styrelsen ser fram emot fortsatt engagemang med *Medlemsbrevet* och hoppas att föreningens medlemmar fortsätter att förse oss med information som vi kan dela till alla. Information om föreningen och gerontologiska frågor, såsom nyutkomna avhandlingar och aktuella konferenser, finns också tillgänglig för medlemmarna via SGS:s hemsida (www.sgs.nu).

Det totala *medlemsantalet* vid årsskiftet var 226. Detta innebär en minskning som förklaras delvis av det faktum att styrelsen valt att effektivisera rensningen av vår medlemslista. Vår förening har under många år varit generös när det gäller hur länge vi har tillåtit medlemmar att stanna kvar i vår medlemslista utan betalt medlemsavgift. Under året har vi valt att rensa i medlemslistan, eftersom föreningen betalar både våra medlemmars prenumeration på tidskriften *Äldre i Centrum* och SGS:s egen anslutning till IAGG på basis av medlemsantalen. Konsekvensen av detta är att medlemsantalet har sjunkit. Styrelsen tar därför gärna emot idéer om hur vi kan göra värva nya medlemmar.

Styrelsen har under året haft sex protokollförda *styrelsesammanträden*. Styrelsen har fortsatt att satsa på telefonmöten i syfte att minska kostnaderna för styrelsemedlemmars resor. Det första styrelsemötet hölls den 20 februari, det andra den 14 mars, det tredje den 22 maj, det fjärde den 9 september, det femte den 14 oktober och det sjätte den 2 december. Alla möten utom det sista hölls via Skype.

Styrelsens ordinarie ledamöter under 2013 har varit Sandra Torres (ordförande), Torbjörn Svensson (vice ordförande), Veronika Wallroth (sekreterare), Sofi Fristedt (kassör), Lena Dahlberg (informationsansvarig), Anna Dunér och Jim-Alex Minorsson Hirschi. Suppleanter i styrelsen har varit Magnus Jegermalm och Petra Ahnlund. Mårten Lagergren har varit revisor och Bettina Meinow har varit revisorssuppleant. Valberedningen har utgjorts av Bo Malmberg (sammankallande) och Boo Johansson.

Petra Ahlund

Lena Dahlberg

Anna Dunér

Sofi Fristedt

Jim-Alex Hirschi

Magnus Jegermalm

Torbjörn Svensson

Sandra Torres

Veronika Wallroth